

ACADEMIA ROMÂNĂ

3 ianuarie 2023

Academician Dumitru Radu Popescu – In memoriam

Secția de filologie și literatură a Academiei Române anunță cu profundă tristețe încetarea din viață a academicianului Dumitru Radu Popescu (19 august 1935 – 2 ianuarie 2023), romancier, eseist, arhitect de reviste literare, dramaturg, poet și scenarist. Pentru valoarea artistică a operelor sale literare, D.R. Popescu a fost ales între membrii corespondenți ai Academiei Române în anul 1997. A devenit titular în 2006 și a deținut până la sfârșitul vieții funcția de director general al Editurii Academiei Române.

Fiu al unei familii de învățători originari din Mehedinți, D.R. Popescu s-a născut în județul Bihor, unde a urmat clasele învățământului primar și secundar. A fost timp de trei ani (1953-1956) student al Facultății de Medicină din Cluj, pe care a părăsit-o pentru a se dedica studiilor filologice din același oraș (finalizate în 1961) și profesiei de scriitor, căreia îi va consacra, cu un devotament exemplar, întreaga și laborioasa sa existență. Anii de formare profesională petrecuți la Cluj și drama Transilvaniei (subiect al unora dintre romanele și dramatizările sale) și-au pus amprenta ca repere inconfundabile ale biografiei și operei marelui dispărut.

D.R. Popescu a urmat toate treptele disciplinei interioare a scrisului, de la aceea de corector și redactor („Steaua“), până la redactor-șef („Tribună“, 1970), „Contemporanul“ (1982), „România literară“ (1988), secretar al Asociației Scriitorilor și, ulterior, președinte al Uniunii Scriitorilor (1982-1989).

Autor complet, D.R. Popescu s-a manifestat în aproape toate domeniile artei literare. După debut (versuri, 1953) avea să devină unul dintre cei mai apreciați prozatori din generația '60, poate cel mai inventiv dintre aceștia. Bun sfetnic pentru realizările artistice ale confrăților, posedând un stil opus rețetelor convenționalizate, D.R. Popescu venea în anii cenușii, în care realismul socialist se transformase pe nesimțite în „obsedant deceniu“, cu subiecte originale și o viziune realist-critică impregnată de tragism existențial, modernă, inteligentă, imprevizibilă, cu o percepție care dilata realul în fabulos. Opera și-a urmat, în întregime, cursul pe care pornise. Între cele mai reprezentative lucrări semnate de D.R. Popescu se numără un lung șir de povestiri și romane, care încep cu *Vara oltenilor* (1964), *Dor* (1966), *Duios Anastasia trecea* (1976), *Leul Albastru* (1981), ciclurile *F* (1969) și *Viața lui Tiron B.*, care continuă cu alte și alte volume, scrise după 1989 (*Dumnezeu în bucătărie*, 1994, *Truman Capote și Nicolae Țic*, 1995, *Paola și Francesca și al treisprezecelea apostol*, 1998), în care talentul înăscut, vigoarea stilului și imaginația debordantă nu și-au diminuat cu nimic din intensitatea și prospețimea inițială.

În dramaturgia lui D. R. Popescu, piesele de teatru *Acești îngeri triști* (1970), *Piticul din grădina de vară* (1973), *O batistă pe Dunăre* (1997), *Dudul lui Shakespeare* (2000) cultivă parabola ca gen social, integrând personajele și trăirile acestora în tabloul mai vast numit *opera omnia*.

ACADEMIA ROMÂNĂ

De-a dreptul impresionantă, eseistica lui D.R. Popescu a fost adunată în volumele *Galaxia Grama* (1984), *Complexul Ofeliei* (1998), *Actori la curtea prințului Hamlet* (1999), *Pușca lui Caragiale* (2003).

De-a lungul întregii activități talentul său a fost răsplătit cu numeroase premii. A fost laureat al Premiul Uniunii Scriitorilor în anii 1964, 1969, 1973, 1975, 1978, 1979, 1980, 1994, 2003. În 1964 i s-a atribuit Premiul Cinematografiei pentru cel mai bun scenariu. Cinci ani mai târziu (1969) a primit *Premiul I. L. Caragiale* al Academiei R.S.R., iar în 2008 i s-a decernat Premiul Național pentru Literatură.

Trecerea lui Dumitru Radu Popescu în eternitate, alături de colegii generației sale șazeciste, reprezintă o grea și nemeritată pierdere la început de an 2023.